

MNUM-PROJEKT, zadanie 1.2

Raport

Autor: Tomasz Jakubczyk

1. Dokładność maszynowa

Epsilon maszynowy – Istnieją dwie lekko różniące się definicje: największa nieujemna liczba w zmiennoprzecinkowej reprezentacji maszynowej której dodanie do 1 daje 1, lub najmniejsza liczba nieujemna w reprezentacji maszynowej, która dodana do 1 daje wynik różny od 1. Mimo, że te definicja wydają się być matematycznie równoważne, dają one nieco różniące się wyniki. Wykorzystam definicję drugą ze względu na jej popularność w środowiskach programistycznych.

Dokładność maszynowa zależy od precyzji reprezentacji, architektury maszyny oraz implementacji.

Wykorzystywany komputer jest w architekturze **x86_64** i posługuje się liczbami zmiennoprzecinkowymi w standardzie **IEEE754**. Środowisko **Matlab** udostępnia dwa typy zmiennoprzecinkowe: **double** i **single**.

Matlab posiada funkcję **eps** zwracającą epsilon maszynowy i posłuży za porównanie.

Epsilon maszynowy (aproksymację) znajduję iteracyjnie zmniejszając zmienną o połowę poczynając od jedynki.

Druga metoda uzyskiwania epsilon maszynowego polega na wykorzystaniu faktu, że w standardzie IEEE754 kolejne wartości zmiennoprzecinkowe różnią się binarnie o 1. Algorytm ten wykorzystuje rzutowanie typów i przesunięcie o 1 w typie całkowitoliczbowym.

Uzyskane wyniki:

```
>> GenericEpsilon
```

```
EpsilonSingle = 1.19209289550781250000e-07 (2^-23)
```

```
EpsilonDouble = 2.22044604925031310000e-16 (2^-52)
```

```
>> MyEpsilon
```

```
Aproksymacja Epsilonu Maszynowego:
```

```
EpsilonSingle = 1.19209289550781250000e-07 (2^-23)
```

```
EpsilonDouble = 2.22044604925031310000e-16 (2^-52)
```

```
Uzyskanie Epsilonu Maszynowego przez rzutowanie typów:
```

```
EpsilonDouble = 1.19209289550781250000e-07 (2^-23)
```

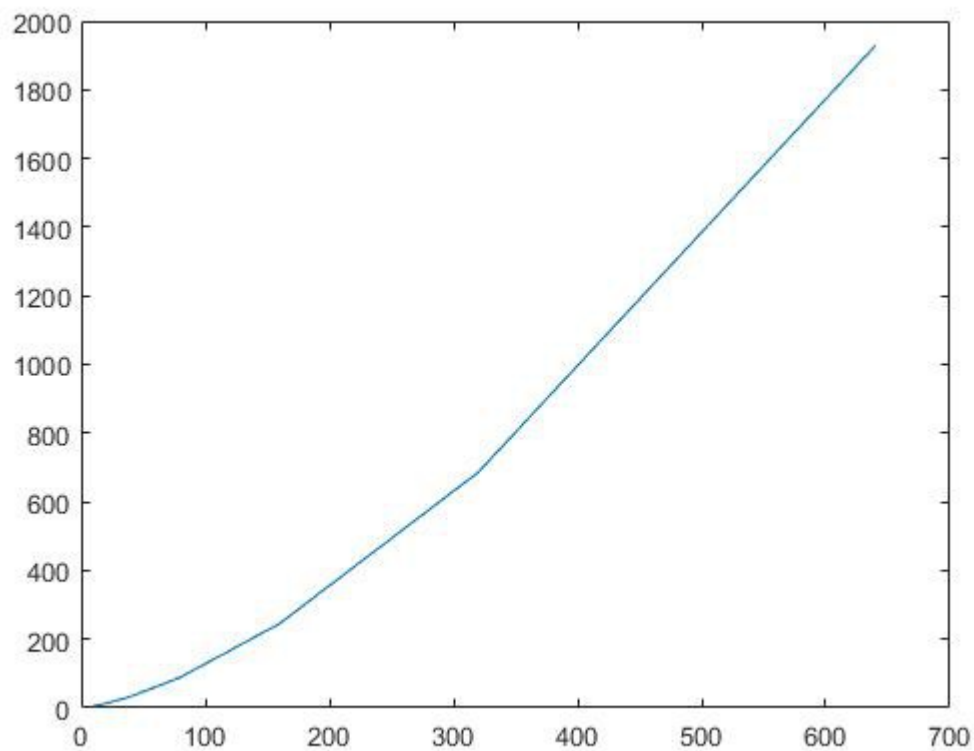
```
EpsilonSingle = 2.22044604925031310000e-16 (2^-52)
```

Uzyskane wyniki są ze sobą zgodne. Metoda z rzutowaniem typów jest wydajniejsza i moim zdaniem elegantsza. Zwykle powinno się wykorzystać metodę wbudowaną w język lub środowisko programistyczne.

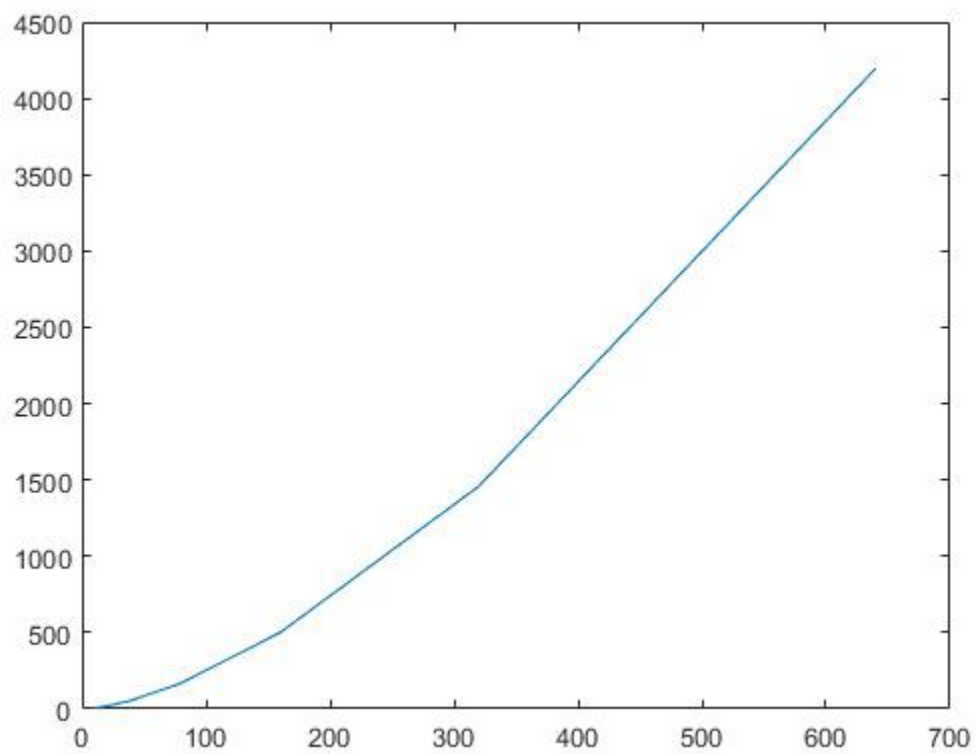
2. Rozwiązanie układu równań metodą eliminacji Gaussa

Metoda eliminacji Gaussa z częściowym wyborem elementu podstawowego jest metodą skończoną. Jej złożoność obliczeniowa to $O(n^3)$. Wybór elementu skończonego polega na wybieraniu wiersza w którym pierwszy element jest największy. Pozwala to ograniczyć błędy numeryczne.

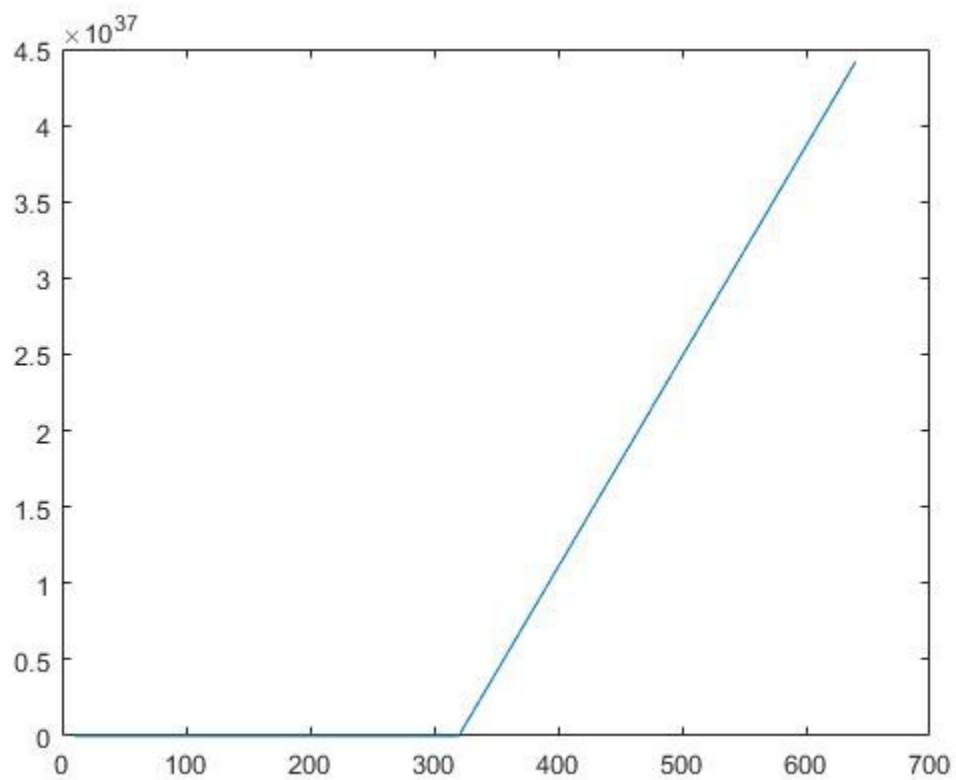
Wykresy zależności błędów rozwiązania od rozmiarów układów równań:

Błędy dla układów 1

Błędy dla układów 2

Błędy dla układów 3

Dla układów 3 ze wzrostem liczby układów błędy wzrastają najbardziej. Wydaje mi się że jest to spowodowane wzorem $a_{ij}=7/[9(i+j+1)]$ dającym zróżnicowane liczby dodatnie mniejsze od jedynki, co może pogarszać błędy. Błędy te są zbliżone do pesymistycznego oszacowania z góry dla metody eliminacji Gaussa z częściowym wyborem elementu głównego.

3. Rozwiązanie układu równań metodą Jacobiego

Metoda Jacobiego jest metodą iteracyjną i polega na zamienianiu rozwiązań na coraz dokładniejsze. Metoda ta może być niebezpieczna i nie dać dobrego rozwiązania.

Rozwiązanie podanego układu:

$X = 0.8210 \ 1.5778 \ -0.2817 \ 1.5766$

Błąd tego rozwiązania to

$ex = 2.5121e-15$

Rozwiązując tą metodą układy równań z punktu 2 widać, że metoda dobrze działa dla układu 1 i 3, a dla układu 2 nie. Metoda Jacobiego dla układu 2 jest niebezpieczna, a warunek wystarczający nie jest spełniony.